

ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Trnavská cesta 52
P.O.BOX 45
826 45 Bratislava

Bratislava, 15.01.2021

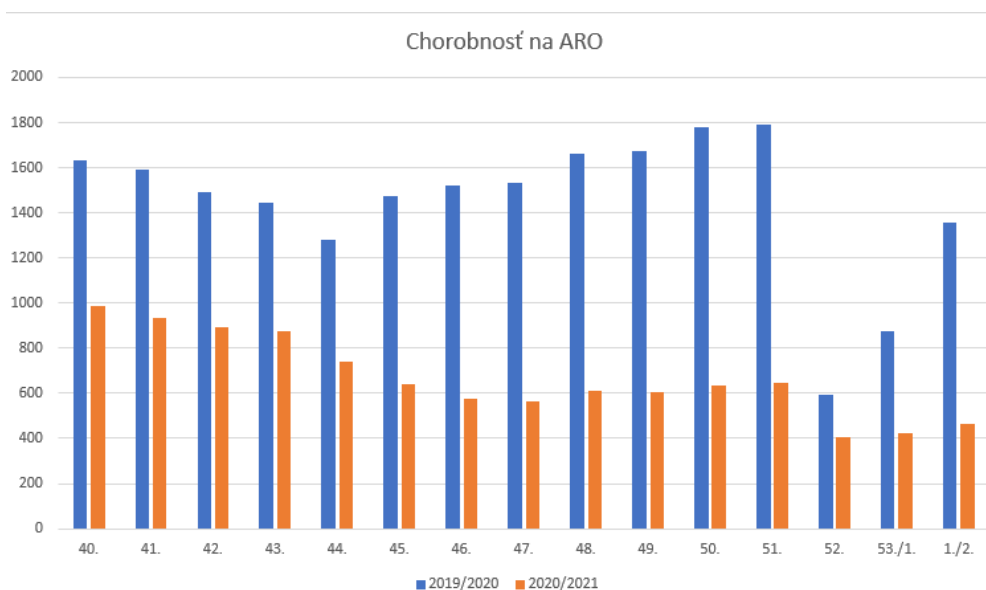
Opatrenia proti šíreniu COVID-19 spomalili aj šírenie ďalších akútnych respiračných ochorení

Chorobnosť (počet chorých v prepočte na stotisíc obyvateľov v starostlivosti hlásiacich lekárov) na akútne respiračné ochorenia (ARO) bola na začiatku chrípkovej sezóny 2020/2021 výrazne nižšia ako v rovnakom období predchádzajúceho roka.

Chorobnosť na ARO		
Týždeň	2019/2020	2020/2021
40.	1635	985,9
41.	1589,7	935,8
42.	1490	894,9
43.	1444,2	872,4
44.	1281,3	739,3
45.	1477,1	640,7
46.	1521,5	573
47.	1531,3	561,2
48.	1662,9	613,5
49.	1674,6	604
50.	1781,3	633,5
51.	1791	649,1
52.	593,9	404,6
53./1.	874,9	426
1./2.	1359,6	464,5

(Rok 2020 mal 53 kalendárnych týždňov. Chrípková sezóna na severnej pologuli je oficiálne Svetovou zdravotníckou organizáciou stanovená na obdobie od 40. kalendárneho týždňa do konca 18. kalendárneho týždňa nasledujúceho roka.)

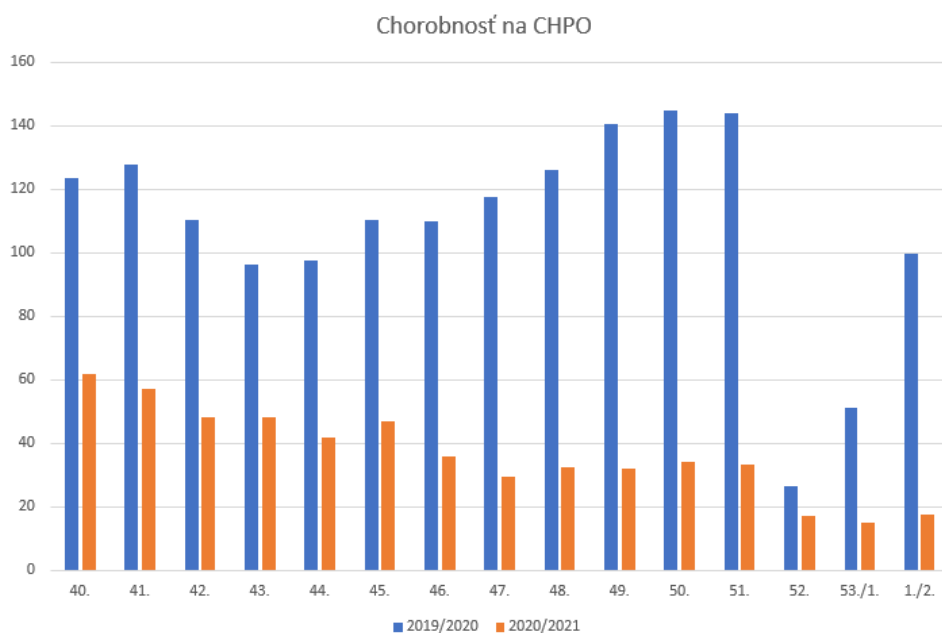
Rozdiel oproti predchádzajúcej sezóne názorne ilustruje nasledujúci graf:

Časť ARO tvorí chrípka a chrípke podobné ochorenia (CHPO), medzi ktoré okrem chrípky zaradujeme napríklad zápal pľúc alebo priedušiek vyvolané rinovírusmi, adenovírusmi či respiračným syncytiálnym vírusom a inými.

Ešte výraznejší rozdiel oproti predchádzajúcej sezóne badať vo výskyte chrípky a jej podobných ochorení (CHPO):

Chorobnosť na CHPO		
Týždeň	2019/2020	2020/2021
40.	123,64	61,9
41.	127,65	57,3
42.	110,29	48,2
43.	96,48	48,1
44.	97,45	41,9
45.	110,37	46,9
46.	110,1	35,6
47.	117,6	29,3
48.	126,1	32,4
49.	140,5	32
50.	144,7	34
51.	144	33,2
52.	26,4	17,1
53./1.	51,2	14,9
1./2.	99,7	17,4

Takmer vo všetkých sledovaných týždňoch v aktuálnej chrípkovej sezóne dosahuje chorobnosť na ARO, vrátane CHPO, menej ako polovicu chorobnosti v rovnakých týždňoch predchádzajúcej sezóny.

Pokles výskytu ARO sme pre prijaté opatrenia očakávali

Výrazný medziročný pokles počtu akútnych respiračných ochorení je očakávaným vedľajším efektom opatrení prijatých na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 orientovaných na zníženie stretávania sa ľudí.

COVID-19 je rovnako ako chrípka a jej podobné ochorenia respiračným ochorením šíriacim sa kvapôčkovou infekciou. Respiračné ochorenia sa prenášajú z človeka na človeka väčšinou pri kašľaní, kýchaní, rozprávaní, ale i pri vydychovaní vzduchu.

Významné obmedzenie sociálnych kontaktov (regulácia činností prevádzok, služieb, konania hromadných podujatí), **zatvorenie škôl a prechod na dištančné vzdelávanie** (2. stupeň ZŠ, SŠ, VŠ), **vyšší podiel práce z domu, sociálny odstup pri stretnutiach, telemedicína, správne nosenie rúšok** s prekrytými nosovými dierkami a ústami **považujeme za najpodstatnejšie faktory** brániace vírusom, ale i baktériám prenikať z infikovaného človeka na ostatných, čím prispievajú k výraznému zníženiu výskytu respiračných ochorení.

Bude celoštátna chrípková epidémia?

Výskyt chrípky a chrípke podobných ochorení po minulé roky prerástol zväčša na prelome januára a februára do celoštátnej chrípkovej epidémie. Ak sa trend vývoja výskytu týchto ochorení nezmení, budú sa dodržiavať prísne nastavené opatrenia na znižovanie stretávania sa ľudí a vezmeme do úvahy aj iné, vyššie spomenuté faktory, k tomuto scenáru nemusí počas tohtoročnej chrípkovej sezóny dôjsť. A to je dobrou správou.

Na chrípku aj COVID-19 totiž môžeme ochoriť súbežne. Pri ochorení spôsobeným jedným vírusom sa dokonca zvyšuje pravdepodobnosť nakazenia sa ďalším vírusom alebo baktériou,

pretože organizmus je oslabený. Súbežný priebeh chrípky a COVID-19 môže významne zhoršiť zdravotný stav.

Chrípka môže mať rovnako ako COVID-19 ťažký priebeh, spôsobiť vážne zdravotné komplikácie, trvalé zdravotné následky a spôsobiť aj smrť. Ochorenia môžu viesť k zápalom pľúc, zlyhaniu dýchania či zápalovým ochoreniam srdca. Pacientom sa v dôsledku vírusovej infekcie môžu zhoršiť chronické zdravotné ťažkosti alebo ich môže postihnúť syndróm akútnej respiračnej tiesne.

PhDr. MUDr. RNDr. Ján Mikas, PhD., MPH
hlavný hygienik Slovenskej republiky